

РЕШЕНИЕ

№ 11275

гр. София, 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 42 СЪСТАВ, в публично заседание на втори юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГЕРГАНА В. КИРОВА

при участието на секретаря ГАБРИЕЛА КР. АНГЕЛОВА
като разгледа докладваното от ГЕРГАНА В. КИРОВА Гражданско дело № 20221110166621 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл.2,ал.1,т.3 от ЗОДОВ от И. Ц. Б.,ЕГН *****,с адрес *****,с пълномощник адв.Н. Х.,с адрес *****,против *****, с адрес *****,за осъждане на ответната страна да заплати сумата от 15000 лева – обезщетение за неимуществени вреди,както и сумата от 1958,34 лева лихва за забава за периода 24.09.2020 г. до 12.08.2022 г.

Ищецът твърди,че на 23.09.2020 г.,бутайки мотора си,отивал към Военното окръжие,за да получи военната си книжка,но бил спрян от униформен служител и бил задържан. В исковата молба се сочи,че на 24.09.2020 г. спрямо ищеца било повдигнато обвинение,а впоследствие и внесен обвинителен акт в съда. Ищецът Б. сочи,че по нахд № 847/2021 г. по описа на СРС,133 състав е бил оправдан,ответната страна е подала протест,но с решение по внахд № 3972/2021 г. по описа на СГС,оправдателната присъда била потвърдена. В исковата молба се поддържа,че ищецът към датата на задържането си бил служител на НСО и неговото задържане представлявало шок за децата му,за колегите и близките му като предвид повдигането на обвинение му отнели разрешителното за носене на оръжие,както и ищецът предал за съхранение в служба КОС притежаваните пушка и пистолети. В исковата молба се поддържа,че ищецът е състезател по приложна стрелба и за времето,за което се е развивал наказателният процес е бил лишен от възможност да тренира и да участва в състезания. Ищецът сочи,че повдигнатото обвинение му пречи да си намери работа независимо от оправдаването му. Претендира сумата от 15000 лева,както и лихва за забава за периода 24.09.2020 г. до 12.08.2022 г. в размер от 1958,34 лева.

Ответната страна – ***** оспорва иска като недоказан по основание – твърди се, че не е доказано ищецът да е търпял имуществени вреди, изтъква се, че не е доказано съществуване на причинноследствена връзка между описаните в исковата молба вреди и повдигнатото обвинение, оспорена е исковата претенция по размер като се сочи, че претенцията на ищеца е изключително завишена, тъй като срокът на развитие на наказателното производство е разумен, а и спрямо ищеца не са налагани мерки на процесуална принуда.

Софийският районен съд, първо гражданско отделение, 42 състав, като обсъди представените по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, при спазване изискванията на чл. 235 от ГПК, приема за установено следното:

От приложеното н.а.х.д. № 847/2021 г. по описа на СРС, НО 133 състав, се установява, че е образувано въз основа на постъпило постановление за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на 15.01.2021 г. за престъпление по чл. 270, ал. 1, пр. 1 НК, а с решение от 04.06.2021 г., И. Ц. Б. е признат за невиновен в това, че на 23.09.2020 г. около 13:05 часа в гр. София на кръстовището, образувано от ул. „Г.С. ***** прот. И. законно е пречил на орган на властта – ***** – полицейски инспектор от сектор „Пътна полиция“ ОДМВР Пловдив, да изпълни задълженията си по опазване на обществения ред по реда на чл. 14, ал. 1 ЗМВР, като при разпореждане на полицейския орган да не преминава през кръстовището и образувания полицейски кордон, не се подчинил да не преминава през кръстовището като продължил движението си напред по посока на полицейския кордон с управлявания от него мотоциклет марка „Ямаха“ с рег. ***** поради което е оправдан по повдигнатото обвинение. Решението е потвърдено с решение № 5 от 06.01.2022 г. по описа на СГС, НО Х I възз. състав. От приложеното досъдебно производство се установява, че И. Ц. Б. е привлечен като обвиняем на 24.09.2020 г.

В хода на производството са събрани гласни доказателства – от разпита на свидетеля Иванов се установява, че през последните три години ищецът се изолирал и започнал да страни от хората, като свидетелят излага съмнения, че това поведение е вследствие воденото срещу ищеца наказателно дело. Посочва, че ищецът е бил шеф на екипа на охраната на Парламента, пенсионирал се като такъв, но заради наказателното дело не могъл да си намери работа, което било една от причините ищецът да се изолира. Свидетелят посочва, че ищецът бил участник в протестите към онзи момент, карал е мотор, на който бил поставен надпис с текст „Оставка“. Свидетелят се срещнал с ищеца след като последният бил освободен от ареста, като изглеждал притеснен, стресиран и в недоумение защо е бил задържан, което му се отразило много лошо. Съгласно свидетелските показания, ищецът се занимавал със стрелба, което било и негово хоби, но оръжията му били отнети, вероятно заради воденото дело. Ищецът си търсел работа в сходна област, но допускът му до поверителна информация бил отнет заради наказателното дело, поради което не могъл да започне работа на подобна позиция. Свидетелят ***** твърди, че в разговор с ищеца, след като е

бил задържан, последният споделил, че задържането бил голям шок, тъй като работел в системата и служил на държавата. Ситуацията се отразила върху съня му. Съгласно показанията на свидетеля ***** ищецът подал документи за започване на работа, но след като бил задържан, започването на работа се осуетило, като пречка за това било обстоятелството, че оръжието на ищеца е отнето, както и поради това, че срещу него се води дело.

По делото е изслушано заключение на съдебно психологична експертиза, съгласно което ищецът е изпитал чувство на унижение, преодоляването на което изисквало голям психичен ресурс, поради което имало и продълготрайни последици. Посочено е, че през двете години от жИ.та си, ищецът е загубил част от социалния си статус и все още не можел да го възстанови. Бил е диагностициран с тахикардия – ускорен пулс, от 2021 г., за което приемал медикаменти. В заключението са посочени и други налични травми, открити при изготвянето му, като това били стрес и фрустрация /пречка за удовлетворяване на потребност/, след несправедлИ.то задържане на ищеца, приключило с оправдателна присъда. Според вещото лице ищецът се характеризирал като по-праволинеен и честолюбив човек, което довело до чувство на огорчение, притеснение, придружени с периоди на влошен сън. Тези емоции довели до т.нар. „адапционно разстройство, причинено от стрес“, което било състояние на субективен дистрес, нарушаващо социалното функциониране и възникващо в период на адаптация към стресогенно жизнено събитие. Оплакванията при това състояние били потиснатост, тревожност, чувство за невъзможност съществуването на човек да продължи при така създадената ситуация. Ищецът споделил, че все още носи обидата на човек, несправедлИ. обвинен и съден. Посочил, че е имал проблеми със съня, песимистични мисли, споделил е за наличието на социално отдръпване и чувство на безпомощност да се справи със ситуацията напълно. В експертното заключение е отразено, че индивидуалната предразположеност или ранимостта на личността имат значение като рисков фактор, но подобно разстройство не би възникнало без наличие на стресогенен фактор. Посочва се, че ищецът е страдал от упорито безсъние, като продължавали да са налице спорадични кошмари, като ходът на заболяването се определя като флукутиращ / вариращ, колеблив/, продължителността е различна с възможност за хронифициране на състоянието. По анамнестични данни на освидетелствания, налице били всички белези, че разстройството /определено като невротично, а не като същинско психично заболяване/ е било актуално в периода на неговото съдене. Според вещото лице периодът на заболяването /около 6 месеца/ не е продължителен, ако се лекува адекватно, но често предвид тежестта на травмиращите събития /трудности при възстановяването, периодът би могъл да се удължи, състоянието да се хронифицира и да продължи с години. Към момента на изготвяне на заключението /04.02.2023 г./ се сочи, че ищецът е преодолял стресовата ситуация, не са налични данни за завишена депресия и тревожност, но останала тахикардия като израз на повишения стрес в рамките на двете години. Вещото лице формира извод, че невротичното разстройство, което се появило при ищеца е в пряка връзка със ситуацията относно задържането му,

посочено е, че несъмнено ищецът имал периоди на лабилитет на самочувствие и самооценка, които били в период на стабилизация, останало му е чувство на унижение, обида и огорчение заради несправедливото засягане на името и имиджа му, което го затруднило да си намери работа, въпреки оправдателната присъда.

В открито съдебно заседание, вещото лице е пояснило, че адаптационното разстройство от стрес трае около 6 месеца и е съществувало през времето, когато ищецът е бил съден, като същият отговарял на определени критерии, за да бъде характеризиран с това състояние.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Уважаването на иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ е предпоставено от доказване, че са причинени вреди, вредите са пряка и непосредствена последица от незаконно обвинение, доказване, че обвинението е незаконно, при което на обезщетяване подлежат всички вреди, които са в причинно-следствена връзка с незаконното обвинение. Обвинението се явява незаконно, когато лицето, срещу което е повдигнато е оправдано. Преценката дали обвинението е незаконно съдът реализира предвид това дали се е достигнало до постановяване на оправдателна присъда, а е без значение дали органите на досъдебно производство са действали с убеждението за виновност на дееца. В конкретния случай от представеното наказателно дело се установява, че ищецът И. Ц. Б. е оправдан по обвинение за извършване на престъпление по чл. 270, ал. 1, пр. 1 НК – против законно пречене на орган на властта да изпълни задълженията си, което позволява да бъде възприето, че обвинението е незаконно. Съдът счита, че е доказано, че обвинението е незаконно, защото наказателното производство е приключило с влязъл в сила съдебен акт, съгласно който ищецът е оправдан, наличието на който позволява да бъде възприето, че ищецът И. Б. има право да претендира обезщетение за възникналите за него вреди вследствие на повдигнатото и поддържано обвинение за извършено престъпление от общ характер. Съобразявайки правилото за разпределение на доказателствената тежест, установено съгласно чл. 154 от ГПК, ищецът следва да проведе доказване за настъпилите неимуществени вреди. Когато доказателствената тежест е възложена на някоя от страните, тази страна е длъжна да проведе пълно доказване, че са настъпили съответните факти. Доказването е пълно, когато по несъмнен начин може да бъде възприето, че съответният факт е реализиран. В конкретния случай ищецът Б. претендира присъждане на обезщетение за настъпилите неимуществени вреди вследствие на повдигнатото обвинение за престъпление – „против законно пречене на орган на властта да изпълни задълженията си“. Неимуществените вреди не подлежат на точна количествена преценка и размера на обезщетението съдът определя по справедливост при съобразяване разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Същевременно чл. 4 от ЗОДОВ предвижда, че на обезщетяване подлежат тези вреди, които са пряка и непосредствена последица от повдигнатото обвинение, т. е. само вредите, които са настъпили и се дължат на наличието на незаконно обвинение и не биха се проявили, ако такова обвинение

липсваше. Софийският районен съд намира, че исковата претенция подлежи на уважаване за сумата от 3000 лева, като за разликата до пълния претендиран размер от 15 000 лева, искът подлежи на отхвърляне, ведно със законната лихва върху сумата от 3000 лева, считано от 06.01.2022 г. на която дата е влязла в сила оправдателната присъда – на тази дата е постановено решението на въззивния съд, с което е потвърдена оправдателната присъда, като до 12.08.2022 г. (до която дата ищецът Б. претендира присъждане на законна лихва) е в размер на 182,50 лева, а за разликата до пълния претендиран размер от 1958,34 лева исковата претенция за присъждане на лихва се явява неоснователна. За да счете, че искът следва да бъде уважен за сумата от 3000 лева, съдът отчете настъпилата промяна в ищеца И. Б. след задържането му и повдигането на обвинение – от свидетелските показания на свидетелите Иванов и ***** се установява, че ищецът изпитвал притеснения вследствие развитите се събития, както и поради недоумението относно случилото се, затворил се в себе си, като една от причините за това била, че поради задържането и обвинението, ищецът не могъл да си намери работа, както и че случилото се отразило върху съня му.

Съдът счита, че свидетелските показания следва да бъдат кредитирани като последователни и непротивоположни, както и предвид това, че свидетелите не са заинтересовани от изхода от производството. Отделно от това, за да бъдат възприети свидетелските показания, съдът намира, че свидетелските показания са в унисон с приетото експертно заключение. Съгласно експертното заключение по съдебно-психологичната експертиза в периода на наказателното производство ищецът споделя за социално отдръпване, сънят му е бил повлиян, лекувал се е от тахикардия вследствие преживения стрес, което болестно състояние продължавало да е налице. Съдът приема, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, следва да бъде отчетена продължителността на наказателното производство – от 24.09.2020 г. до 06.01.2022 г., т.е. около година и три месеца, взе предвид, че в съда е внесено предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание глоба, отчете, че спрямо ищеца Б. не е прилагана мярка за неотклонение, както и взе предвид, че повдигнатото обвинение е за престъпление, което не е тежко. Същевременно обаче, съдът намира, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде отчетено, че при съобразяване образованието и професионалния път на ищеца Б., повдигането на обвинение спрямо него засяга в по-висока степен личността на ищеца като човек правоприемник и човек, чиято кариера е преминала в осигуряване спазване на обществения ред.

Така мотивиран, съдът приема, че искът подлежи на уважаване за сумата от 3000 лева, а за разликата до 15000 лева искът следва да бъде отхвърлен. Съдът счита, че върху уважената част от иска следва да бъде присъдена лихва, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда, без да има предпоставки лихвата да бъде присъдена, считано от датата на инцидента, по повод на който е образувано наказателното производство, защото отговорността по ЗОДОВ е обективна по своя характер и може да бъде ангажирана с оглед постановената оправдателна присъда, поради което и

началният момент, от който се присъжда лихва е датата на влязлото в сила решение на въззивния съд, съгласно което ищецът окончателно е оправдан. Предвид изложеното искът за присъждане на законна лихва подлежи на уважаване за сумата от 182,50 лева за периода 06.01.2022 г. до 12.08.2022 г., а за разликата до пълния претендиран размер от 1958,34 лева и за периода 24.09.2020 г. до 05.01.2022 г. исковата претенция подлежи на отхвърляне.

При този изход на делото в полза на ищеца Б. следва да бъде присъдена сумата от 10 лева внесена държавна такса.

Водим от гореизложеното, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА *****, с адрес ***** да заплати на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ на И. Ц. Б., ЕГН *****, с адрес г***** сумата от 3000 (три хиляди) лева - обезщетение за неимуществени вреди вследствие на незаконно обвинение, по което е оправдан с влязло в сила решение по в.н.а.х.д. № 3972/2021 г. по описа на СГС, XI възз. състав, и сумата от 182,50 лева (сто осемдесет и два лева и петдесет стотинки) законна лихва за периода 06.01.2022 г. до 12.08.2022 г. като **отхвърля** иска в частта за разликата над 3000 лева до пълния претендиран размер от 15 000 лева главница и в частта за разликата над 182,50 лева до пълния претендиран размер от 1958,34 лева законна лихва и за периода 24.09.2020 г. до 05.01.2022 г.

ОСЪЖДА *****, представлявана от главния прокурор с адрес ***** да заплати на основание чл. 81 от ГПК, вр. чл. 78, ал. 1 от ГПК на И. Ц. Б., ЕГН *****, с адрес ***** сумата от 10 (десет) лева заплатена държавна такса.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____